

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมายที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สัญลักษณ์แทนสถิติต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบ F-test (One Way ANOVA)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t-test
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ค่าผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าแปรปรวน (Mean Squares)
Sig.	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย ตามลำดับดังนี้

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารและครู ประกอบด้วย ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และตำแหน่งในการปฏิบัติงาน

๒. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑ ประกอบด้วย ๔ ด้าน ได้แก่ หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) หลักการบริหารแบบวิริยะ (การปฏิบัติตามแผน) หลักการบริหารแบบจิตตะ (การวัดและประเมินผล) และหลักการบริหารแบบวิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง)

๓. ผลการวิเคราะห์เพื่อ เปรียบเทียบ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้บริหารและครู ประกอบด้วยด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และตำแหน่งในการปฏิบัติงานกับการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔

๔.๑ ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้บริหารและครูโดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละรายละเอียด แสดงใน ตาราง ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละ ของประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล (n=๓๓๖)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
๑) ชาย	๖๓	๑๘.๘
๒) หญิง	๒๖๘	๗๙.๖
๒. อายุ		
๑) ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓๓	๒๒.๘
๒) ๓๐ – ๔๕ ปี	๑๐๑	๒๙.๕
๓) ๔๕ ปีขึ้นไป	๑๕๘	๔๖.๗
๓. ระดับการศึกษา		
๑) ปริญญาตรี	๒๙๕	๘๘.๕
๒) ปริญญาโท	๓๔	๑๐.๑
๓) ปริญญาเอก	๓	๐.๕
๔. ประสบการณ์		
๑) น้อยกว่า ๑๐ ปี	๑๓๕	๓๙.๕
๒) ๑๐ – ๒๕ ปี	๑๕๕	๔๖.๑
๓) ๒๕ ปีขึ้นไป	๑๔๖	๔๓.๓
๕. ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน		
๑) ผู้อำนวยการโรงเรียน	๑๑	๓.๓
๒) รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๑๓	๔.๐
๓) หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่ม	๓๔	๙.๘
๔) ครูผู้สอน	๒๖๘	๘๑.๙

จากตารางที่ ๔.๑ เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๗๕.๖ เป็นเพศชาย ร้อยละ ๑๕.๘ ต่ำกว่า ๓๐ ปี ร้อยละ ๒๒.๘ อายุ ๓๐ – ๔๕ ปี ร้อยละ ๒๕.๕ และ ๔๕ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๔๖.๗ การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๘๘.๕ ระดับปริญญาโท ร้อยละ ๑๐.๑ และระดับปริญญา เอก ร้อยละ ๐.๕ ประสบการณ์ปฏิบัติงาน น้อยกว่า ๑๐ ปี ร้อยละ ๓๕.๕ ๑๐ – ๒๕ ปี ร้อยละ ๒๒.๒ ๒๕ ปีขึ้นไป ร้อยละ ๓๗.๓ ผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ ๓.๓ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ร้อยละ ๕.๐ หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่ม ร้อยละ ๕.๘ และครูผู้สอน ร้อยละ ๘๑.๔ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑ โดยหาค่าเฉลี่ยและค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยพิจารณาเป็น รายด้าน รายข้อ และโดยภาพรวม

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑ โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑.	หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน)	๓.๕๔	๐.๕๓	มาก
๒.	หลักการบริหารแบบวิธียะ (การปฏิบัติตามแผน)	๓.๕๔	๐.๕๒	มาก
๓.	หลักการบริหารแบบจิตตะ (การวัดและประเมินผล)	๓.๕๕	๐.๕๔	มาก
๔.	หลักการบริหารแบบวิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง)	๓.๕๗	๐.๖๔	มาก
รวม		๓.๕๕	๐.๔๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธตามหลักอิทธิบาท ๔ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๕) เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านเรียงตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หลักการบริหารแบบวิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง) ($\bar{X}$ = ๓.๕๗) หลักการบริหารแบบจิตตะ (การวัดและประเมินผล) ($\bar{X}$ = ๓.๕๕) หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) ($\bar{X}$ = ๓.๕๔) หลักการบริหารแบบวิธียะ (การปฏิบัติตามแผน) ($\bar{X}$ = ๓.๕๔)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลัก
 อธิธำมา ๔ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต
 หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายข้อ

หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. การวางแผนบริหารงานวิชาการโดยคำนึงถึง ประโยชน์ของ ส่วนรวมตามหลักอธิธำมา ๔ และหลักปรัชญาพุทธ	๓.๕๕	๐.๖๖	มาก
๒. การวางแผนในการวิเคราะห์ศักยภาพปัจจัยบริหารงานวิชาการ ด้วยการบูรณาการหลักพุทธธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตร	๓.๗๘	๐.๗๔	มาก
๓. การวางแผนในการกำหนดกรอบแนวคิดหลัก ปรัชญาสถานศึกษาและมีวิสัยทัศน์สถานศึกษาร่วมกัน	๓.๕๗	๐.๗๔	มาก
๔. การวางแผนในการกำหนดกรอบปัจจัยชี้วัดความสำเร็จ การจัดการศึกษาตามหลักอธิธำมา ๔	๓.๕๐	๐.๗๔	มาก
๕. การวางแผนในการกำหนดข้อตกลงร่วมด้าน เป้าหมายและวัฒนธรรมองค์กรอย่างมีเหตุผล	๓.๘๗	๐.๖๕	มาก
๖. วางแผนในการกำหนดสาระการเรียนรู้ตามช่วงชั้น และระดับชั้น	๔.๐๒	๐.๖๕	มาก
๗. การวางแผนในการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ชัดเจน	๓.๕๔	๐.๗๖	มาก
๘. การวางแผนในการจัดทำคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	๓.๕๒	๐.๗๓	มาก
๙. การวางแผนสำรวจข้อมูลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของ สถานศึกษา เช่น แหล่งเรียนรู้ ชุมชนค่านิยมวัฒนธรรม ประเพณีชุมชน เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรม	๔.๐๑	๐.๗๐	มาก
๑๐. การวางแผนกำหนดกรอบแนวทางในการส่งเสริมกิจกรรม และการจัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาพุทธภายใต้หลักอธิธำมา	๓.๕๘	๐.๗๑	มาก
๑๑. การวางแผนกำหนดแผน/งาน/ โครงการและกิจกรรม และการจัดนิทรรศการมหกรรมวิชาการตลอดปี เป็นปฏิทินการทำงาน	๔.๐๓	๐.๗๘	มาก
รวม	๓.๕๔	๐.๕๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านหลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=๓.๕๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ คือ การวางแผนกำหนดแผนงาน/ โครงการและกิจกรรมและการจัดนิทรรศการมหกรรมวิชาการ ตลอดปีเป็นปฏิทินการทำงาน ($\bar{X}= ๔.๐๓$) วางแผนในการกำหนดสาระการเรียนรู้ตามช่วงชั้น และระดับชั้น ($\bar{X}= ๔.๐๒$) และการวางแผนสำรวจข้อมูลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น แหล่งเรียนรู้ ชุมชนค่านิยมวัฒนธรรมประเพณีชุมชน เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรม ($\bar{X}= ๔.๐๑$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ยและ ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในหลักการบริหารแบบวิริยะ (การปฏิบัติตามแผน) โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ

หลักการบริหารแบบวิริยะ (การปฏิบัติตามแผน)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. การปฏิบัติงานตามกำหนดการสอนหรือโครงการสอนที่วางไว้ อย่างมีระบบ	๔.๐๕	๐.๖๔	มาก
๒. การปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	๔.๐๔	๐.๖๓	มาก
๓. การปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง	๓.๙๑	๐.๖๕	มาก
๔. การปฏิบัติตามแผนในการคิดค้นนวัตกรรมการสอน ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัดชุดการเรียนรู้ และโครงงานแนวพุทธ เพื่อใช้เป็นสื่อการสอนอยู่เสมอ	๓.๘๖	๐.๗๕	มาก
๕. การดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่มีการจัด โดยการจัด คณะทำงานเพื่อมอบหมายอำนาจ และความรับผิดชอบ	๓.๙๘	๐.๖๘	มาก
๖. การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่เป็นกระบวนการชี้ให้เห็น ความสำเร็จของงาน(เตรียมการ/ตรวจสอบ/และระดมทรัพยากร)	๓.๙๑	๐.๖๕	มาก
๗. การประสานงานและประชาสัมพันธ์กิจกรรม ตามแผนงานที่กำหนด	๓.๘๖	๐.๗๕	มาก
๘. การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนในการกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดกิจกรรม	๓.๙๓	๐.๗๐	มาก
รวม	๓.๙๔	๐.๕๒	มาก

จากตารางที่ ๔ .๔ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านหลักการบริหารแบบวิริยะ (การปฏิบัติตามแผน) โดยภาพรวมมีการ ปฏิบัติในการบริหารงานอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ คือ การปฏิบัติงานตามกำหนดการสอนหรือโครงการสอนที่ วางไว้อย่างมีระบบ ($\bar{X}$ = ๔.๐๕) การปฏิบัติตามแผนการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = ๔.๐๔) และ การดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนที่มีการจัด โดยการจัดคณะทำงานเพื่อมอบหมายอำนาจ และ ความรับผิดชอบ ($\bar{X}$ = ๓.๙๘) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียน
 วิธีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ หลักการบริหารแบบจิตตะ (การวัดและประเมินผล)
 โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ

หลักการบริหารแบบจิตตะ (การวัดและประเมินผล)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. การเฝ้าดูแลการจัดการเรียนรู้รายวิชาโดยการยึดเป้าหมาย/ จุดมุ่งหมายหลักสูตร	๓.๘๓	๐.๓๐	มาก
๒. การคอยติดตามการเรียนรู้รายวิชาให้ได้ตามจุดประสงค์ รายละเอียดและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ อยู่เสมอ	๔.๐๑	๐.๖๑	มาก
๓. การดูแลด้วยการใส่ใจในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกลุ่มสาระ และระดับชั้น	๓.๕๕	๐.๖๕	มาก
๔. การเฝ้าติดตามผลการเรียนรู้รายวิชาโดยการจัดมหกรรมทาง วิชาการการแข่งขันทางวิชาการนิทรรศการ แสดงผลิตผลและ ผลงานทางวิชาการประจำปี	๔.๑๕	๐.๖๘	มาก
๕. การวิเคราะห์ผลการเอาใจใส่กิจกรรมแต่ละแผน /โครงการ ให้ได้ตามวัตถุประสงค์อยู่เสมอ	๓.๕๕	๐.๓๘	มาก
๖. การวิเคราะห์ผลการเอาใจใส่กิจกรรมแต่ละแผน/โครงการให้ได้ ตามวัตถุประสงค์อยู่เสมอ	๓.๕๔	๐.๘๖	มาก
๗. การสนใจและเฝ้าดูแลผลกิจกรรมโดยใช้หลักวิชาสถิติประกอบ การประเมินวัตถุประสงค์	๓.๘๘	๐.๖๕	มาก
๘. การสนใจและเฝ้าดูแลผลกิจกรรมโดยใช้หลัก วิชาสถิติประกอบ การประเมินวัตถุประสงค์	๓.๘๓	๐.๓๐	มาก
๙. จัดทำสรุป และเสนอผลงานการจัดการเรียน การสอนต่อสาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง เช่น การเอกสาร แผ่นปลิว จดหมายข่าว	๓.๘๖	๐.๓๕	มาก
รวม	๓.๕๕	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียน
 วิธีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ หลักการบริหารแบบจิตตะ (การวัดและประเมินผล) โดยภาพรวม
 มีการปฏิบัติในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๕$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงตามลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ คือ การเฝ้าติดตามผลการเรียนรู้รายวิชาโดยการจัดมหกรรม
 ทางวิชาการการแข่งขันทางวิชาการนิทรรศการ แสดงผลิตภัณฑ์และผลงานทางวิชาการประจำปี
 ($\bar{X} = 4.65$) การคอยติดตามการเรียนรู้รายวิชาให้ได้ตามจุดประสงค์รายสาระวิชาและวัตถุประสงค์
 การเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.00$) และการดูแลด้วยการใส่ใจในผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและระดับชั้น ($\bar{X} = 3.55$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียน
วิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ หลักการบริหารแบบวิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง)
โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายชื่อ

หลักการบริหารแบบวิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. การทบทวนผลการดำเนินงานด้านวิชาการและนำผลการ ประเมินมาแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาเช่น การประชุม สัมมนา เพื่อสรุปผลงานประจำปี	๓.๕๕	๐.๗๓	มาก
๒. การพิจารณาไตร่ตรองคิดค้นการจัดเสนอผลงานต่อสาธารณชน และการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้อง	๓.๘๒	๐.๖๕	มาก
๓. การประชุมทบทวนในการจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการเรียนการสอน	๔.๑๘	๐.๘๑	มาก
๔. การทบทวน ไตร่ตรอง พิจารณานำข้อมูล เพื่อพัฒนาการ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	๓.๕๕	๐.๖๘	มาก
๕. การนำผลการวิเคราะห์กิจกรรมตามแผนงาน/โครงการมาแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา	๓.๕๔	๐.๖๘	มาก
๖. การสรุปความสำเร็จของผลงานการจัดกิจกรรม เพื่อใช้เป็นฐานในการดำเนินการในปีต่อไป	๔.๐๗	๐.๖๕	มาก
๗. การวิเคราะห์ข้อเด่น ข้อด้อย ปัญหา อุปสรรค และแนวทาง แก้ไขการจัดกิจกรรม เพื่อวางแผนงานในปีต่อไปอย่างต่อเนื่อง	๓.๕๖	๐.๖๓	มาก
๘. การนำสถิติข้อมูลจากการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมใช้เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการทำแผนปฏิบัติการในปีต่อไปเป็นประจำ	๓.๕๐	๐.๖๓	มาก
รวม	๓.๕๗	๐.๖๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ
ตามหลักอิทธิบาท ๔ หลักการบริหารแบบวิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง) โดยภาพรวม
มีการปฏิบัติในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๗$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงตามลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับ คือ การประชุมทบทวนในการจัดทำแผนพัฒนาการจัด
การเรียนการสอน ($\bar{X} = ๔.๑๘$) การสรุปความสำเร็จของผลงานการจัดกิจกรรมเพื่อใช้เป็นฐานใน
การดำเนินการในปีต่อไป ($\bar{X} = ๔.๐๗$) และการทบทวนผลการดำเนินงานด้านวิชาการและนำผล

การประเมินมาแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาเช่น การประชุม สัมมนาเพื่อสรุปผลงานประจำปี ($\bar{X} = ๓.๕๕$) ตามลำดับ

๔.๓ การเปรียบเทียบ การการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู จำแนกตาม สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และ ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน โดยใช้การ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ตามตารางที่ ๔.๗ - ๔.๑๕

สมมุติฐานที่ ๑ ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ มีการปฏิบัติในการบริหารงาน แตกต่างกัน ปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๗

ตารางที่ ๔.๗ แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศ คือเพศ ชาย ๖๗ คน และเพศหญิง ๒๖๕ คน

การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔	ชาย		หญิง		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
๑. หลักการบริหารแบบนันทะ						
(การวางแผน)	๓.๕๖	๐.๕๐	๓.๕๔	๐.๕๔	๐.๒๕	๐.๘๐
๒. หลักการบริหารแบบวิริยะ						
(การปฏิบัติตามแผน)	๔.๐๕	๐.๔๕	๓.๕๒	๐.๕๓	๑.๘๕	๐.๐๖
๓. หลักการบริหารแบบจิตตะ						
(การวัดและประเมินผล)	๔.๐๔	๐.๕๕	๓.๕๔	๐.๕๓	๑.๓๓	๐.๑๗
๔. หลักการบริหารแบบวิมังสา						
(การทบทวนเพื่อปรับปรุง)	๓.๕๔	๐.๕๑	๓.๕๘	๐.๖๗	-๐.๔๕	๐.๖๒
รวม	๔.๐๐	๐.๔๘	๓.๕๕	๐.๔๕	๐.๗๘	๐.๔๔

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ผู้บริหาร ครูเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ หลักการบริหารแบบรายด้าน และโดยภาพรวมทุกด้าน มีการปฏิบัติในการบริหารงาน ไม่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมุติฐานที่ ๒ ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ มีการปฏิบัติในการบริหารงานต่างกัน ปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๘

ตารางที่ ๔.๘ แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ รายด้าน และภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามอายุ คือ ต่ำกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๗๗ คน ๓๐ – ๔๕ ปี จำนวน ๑๐๑ คน ๔๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๕๘ คน

การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	P
๑. หลักการบริหารแบบ ฉันทะ (การวางแผน)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๒.๓๔	๑.๑๗	๔.๒๑	๐.๐๒*
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๒.๔๓	๐.๒๘		
	รวม	๓๓๕	๕๔.๗๗			
๒. หลักการบริหาร แบบวิริยะ	ระหว่างกลุ่ม	๒	๑.๕๒	๐.๗๖	๒.๘๔	๐.๐๖
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๘๕.๒๗	๐.๒๗		
(การปฏิบัติตามแผน)	รวม	๓๓๕	๘๖.๗๙			
๓. หลักการบริหาร แบบจิตตะ	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๖๕	๐.๓๕	๑.๑๗	๐.๓๑
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๕.๑๓	๐.๑๖		
(การวัดผลประเมินผล)	รวม	๓๓๕	๕๕.๗๘			
๔. หลักการบริหาร แบบวิมังสา	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๖๓	๐.๓๑	๐.๗๗	๐.๔๖
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๑๓๖.๗๒	๐.๔๑		
(การทบทวนเพื่อปรับปรุง)	รวม	๓๓๕	๑๓๗.๓๕			
	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๓๘	๐.๑๙	๐.๗๙	๐.๔๖
รวม	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๘๐.๓๘	๐.๒๔		
	รวม	๓๓๕	๘๐.๗๖			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ภาพรวมทุกด้าน จำแนกตาม อายุ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ รายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้าน หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ จำแนกตาม อายุของผู้บริหารและครู เป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe') รายละเอียดตามตาราง ๔.๕

ตาราง ที่ ๔.๕ แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและ ครู หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓๐ – ๔๕ ปี	๔๕ ปีขึ้นไป
		๓.๕๔	๓.๘๓	๔.๐๒
อายุต่ำกว่า ๓๐ ปี	๓.๕๔	-	-๐.๑๑	-๐.๐๘
๓๐ – ๔๕ ปี	๓.๘๓		-	-๐.๑๕*
๔๕ ปีขึ้นไป	๔.๐๒			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๕ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้าน หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ มีจำนวน ๑ คู่ ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ๔๕ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อ บริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้าน หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) มากกว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุ ๓๐ – ๔๕ ปี

สมมุติฐานที่ ๓ ผู้บริหารและครู ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความเห็น ต่อการบริหารโรงเรียน
วิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ มีการปฏิบัติในการบริหารงานแตกต่างกัน ปรากฏผลดังตารางที่ ๔.๑๐

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔
รายด้าน และภาพรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา คือ ปริญญาตรี จำนวน ๒๕๕ คน
ปริญญาโท จำนวน ๓๔ คน ปริญญาเอก จำนวน ๓ คน

การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	P
๑. หลักการบริหารแบบ นันทะ (การวางแผน)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๑.๑๖	๐.๕๘	๒.๐๗	๐.๑๓
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๓๓๓	๐.๒๘		
	รวม	๓๓๕	๓๓๕			
๒. หลักการบริหารแบบ วิริยะ(การปฏิบัติตามแผน)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๗๕	๐.๓๕	๑.๔๕	๐.๒๔
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๐.๐๑	๐.๒๗		
	รวม	๓๓๕	๕๐.๗๕			
๓. หลักการบริหารแบบจิตตะ (การวัดแลประเมินผล)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๑.๓๕	๐.๖๕	๒.๓๔	๐.๑๐
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๘.๔๔	๐.๓๐		
	รวม	๓๓๕	๕๙.๘๓			
๔. หลักการบริหารแบบ วิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๑.๕๕	๐.๕๗	๒.๓๕	๐.๐๕
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๑๓๕.๔๐	๐.๔๑		
	รวม	๓๓๕	๑๓๗.๓๕			
	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๕๕	๐.๕๐	๒.๐๗	๐.๑๓
รวม	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๗๕.๗๗	๐.๒๔		
	รวม	๓๓๕	๘๐.๗๖			

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อ
การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในหลักการบริหารแบบโดยภาพรวมทุกด้าน
และรายด้าน มีการปฏิบัติในการบริหารงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมุติฐานที่ ๔ ผู้บริหารและครู ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน ต่างกัน มีความเห็น ต่อการบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ มีการปฏิบัติในการบริหารงาน แตกต่างกัน ปรากฏผล ดังตารางที่ ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อการบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธ

ตามหลักอิทธิบาท ๔ รายด้าน และรวมทุก ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ ปฏิบัติงาน คือ น้อยกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๑๓๕ คน ๑๐ – ๒๕ ปี จำนวน ๗๕ คน ๒๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๒๖ คน

การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	P
๑. หลักการบริหารแบบ ฉันทะ (การวางแผน)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๒.๑๑	๑.๐๖	๓.๘๐	๐.๐๒*
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๒.๖๖	๐.๒๘		
	รวม	๓๓๕	๕๔.๗๗			
๒. หลักการบริหารแบบ วิริยะ(การปฏิบัติตามแผน)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๕๕	๐.๒๘	๑.๐๒	๐.๓๖
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๐.๒๔	๐.๒๗		
	รวม	๓๓๕	๕๐.๗๙			
๓. หลักการบริหารแบบจิตตะ (การวัดแลประเมินผล)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๔๔	๐.๒๒	๐.๗๓	๐.๔๘
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๕.๓๕	๐.๓๐		
	รวม	๓๓๕	๕๕.๗๙			
๔. หลักการบริหารแบบ วิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๕.๗๕	๒.๘๘	๗.๒๘	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๑๓๑.๖๐	๐.๔๐		
	รวม	๓๓๕	๑๓๗.๓๕			
	ระหว่างกลุ่ม	๒	๑.๔๕	๐.๗๕	๓.๑๔	๐.๐๔*
รวม	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๗๕.๒๖	๐.๒๔		
	รวม	๓๓๕	๘๐.๗๖			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกันมีความ เห็นต่อการบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน หลักการบริหารแบบโดยรวมทุกด้าน มีการปฏิบัติในการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านหลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) มี การปฏิบัติในการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ส่วนด้านหลักการบริหารแบบวิริยะ (การปฏิบัติตามแผน) และหลักการบริหารแบบจิตตะ พบว่า มี การปฏิบัติในการบริหารงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านหลักการบริหารแบบวิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง) มีการปฏิบัติในการบริหารงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน ของผู้บริหาร และครู เป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe') รายละเอียดตามตาราง ๔.๑๒-๔.๑๔

ตาราง ที่ ๔.๑๒ แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู ในหลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน เป็นรายคู่

ประสบการณ์		น้อยกว่า ๑๐ ปี	๑๐-๒๕ ปี	๒๕ ปีขึ้นไป
ปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	๓.๘๕	๔.๐๑	๔.๐๑
น้อยกว่า ๑๐ ปี	๓.๘๕	-	-๐.๑๕	-๐.๑๖*
๑๐-๒๕ ปี	๔.๐๑		-	-๐.๐๐
๒๕ ปีขึ้นไป	๔.๐๑			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านหลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ มีจำนวน ๑ คู่ ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่มี ประสบการณ์ปฏิบัติงาน ๒๕ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านหลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) มากกว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อยกว่า ๑๐ ปี

ตารางที่ ๔๑๓ แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู หลักการบริหาร แบบวิมangsa (การทบทวนเพื่อปรับปรุง) จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน เป็นรายคู่

ประสบการณ์		น้อยกว่า ๑๐ ปี	๑๐-๒๕ ปี	๒๕ ปีขึ้นไป
ปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	๓.๘๓	๔.๒๑	๓.๕๔
น้อยกว่า ๑๐ ปี	๓.๕๔	-	-๐.๓๔*	-๐.๐๓
๑๐-๒๕ ปี	๓.๘๓		-	-๐.๒๓*
๒๕ ปีขึ้นไป	๔.๐๒			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในหลักการบริหารแบบวิมangsa (การทบทวนเพื่อปรับปรุง) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ มีจำนวน ๒ คู่ ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานน้อยกว่า ๑๐ ปี มีความคิดเห็นต่อบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้าน หลักการบริหารแบบวิมangsa (การทบทวนเพื่อปรับปรุง) น้อยกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานระหว่าง ๑๐-๒๕ ปี และ ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน ๒๕ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหาร และครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานระหว่าง ๑๐-๒๕ ปี

ตารางที่ ๔๑๔ แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู หลักการบริหารแบบ โดยภาพรวม จำแนกตาม ประสบการณ์ปฏิบัติงาน เป็นรายคู่

ประสบการณ์		น้อยกว่า ๑๐ ปี	๑๐-๒๕ ปี	๒๕ ปีขึ้นไป
ปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	๓.๘๕	๔.๐๖	๓.๕๗
น้อยกว่า ๑๐ ปี	๓.๘๕	-	-๐.๑๗*	-๐.๐๘
๑๐-๒๕ ปี	๔.๐๖		-	-๐.๐๕
๒๕ ปีขึ้นไป	๓.๕๗			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ มีจำนวน ๑ คู่ ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน น้อยกว่า ๑๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลัก อิทธิบาท ๔ โดยภาพรวม น้อยกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานระหว่าง ๑๐-๒๕ ปี

สมมุติฐานที่ ๕ ผู้บริหารและครู ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน ต่างกัน มีความเห็น ต่อการบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ มีการปฏิบัติในการบริหารงาน แตกต่างกัน ปรากฏผล ดังตารางที่ ๔.๑๕

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความคิดเห็นต่อการบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน ๑๑ คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน ๑๓ คน หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้ากลุ่ม จำนวน ๓๓ คน ครูผู้สอน จำนวน ๒๗๕ คน

การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	P
๑. หลักการบริหารแบบ ฉันทะ (การวางแผน)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๑๓	๐.๐๖	๐.๒๐	๐.๘๕
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๔.๕๕	๐.๒๘		
	รวม	๓๓๕	๕๔.๖๘			
๒. หลักการบริหารแบบ วิริยะ(การปฏิบัติตามแผน)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๔๐	๐.๑๓	๐.๔๕	๐.๖๕
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๐.๓๕	๐.๒๓		
	รวม	๓๓๕	๕๐.๗๕			
๓. หลักการบริหารแบบจิตตะ (การวัดแลประเมินผล)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๖๖	๐.๒๒	๐.๗๔	๐.๕๓
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๕๕.๑๓	๐.๓๐		
	รวม	๓๓๕	๕๕.๗๙			
๔. หลักการบริหารแบบ วิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง)	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๖๓	๐.๒๒	๐.๕๔	๐.๖๕
	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๑๓๖.๖๘	๐.๔๑		
	รวม	๓๓๕	๑๓๗.๓๕			
	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๓๑	๐.๑๐		
รวม	ภายในกลุ่ม	๓๓๓	๘๐.๔๔	๐.๒๔	๐.๔๓	๐.๗๓
	รวม	๓๓๕	๘๐.๗๖			

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ในหลักการบริหารแบบไตร่ตรอง ทุกด้าน มีการปฏิบัติในการบริหารงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร และครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ด้านหลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) หลักการบริหารแบบวิธียะ (การปฏิบัติตามแผน) หลักการบริหารแบบจิตตะ และหลักการบริหารแบบวิมังสา พบว่า มี การปฏิบัติในการบริหารงานไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๔ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนวิถีพุทธ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑

ตารางที่ ๔.๑๖ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการ การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธตามหลักอิทธิบาท
ทั้ง ๔ ด้าน คือ หลักการบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน) แบบวิธียะ (การปฏิบัติตามแผน)
แบบจิตตะ (การวัดและประเมินผล) และ แบบวิมังสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง)

ที่	หลักบริหารแบบฉันทะ (การวางแผน)	จำนวน	ร้อยละ
๑	การบริหารโรงเรียนวิถีพุทธต้องคำนึงถึงวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เป็นหลัก ต้องวางแผนครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและส่วนรวมอย่างสูงสุด	๑๕	๔.๔๖
๒	การวางแผนการบริหารงาน ต้องกำหนดเป้าหมาย วิธีการ กิจกรรม และงบประมาณ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามกรอบปัจจัยตัวชี้วัดสู่ความสำเร็จต่อการจัดการศึกษาตามหลักอิทธิบาท ๔	๑๕	๔.๔๕
๓	การวางแผน บริหารงานต้องมีส่วนร่วมในการบูรณาการกับทุกกลุ่ม สาระรายวิชาและมีการกำหนดโครงการ/กิจกรรม และการจัด นิทรรศการในตลอดปีการศึกษา	๑๒	๓.๕๗
หลักการบริหารแบบวิธียะ (การปฏิบัติตามแผน)			
๑	ควรมีการจัดทำแผนการเรียนรู้และ ทำงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน อย่างสม่ำเสมอ มีการจัดทำ สื่อและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับแนว พุทธด้วยกิจกรรมต่าง ๆ	๑๕	๔.๔๖
๒	ควร ปฏิบัติและดำเนินจัดกิจกรรมตามแผน ที่กำหนด โดยตั้ง คณะทำงานมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ	๑๕	๔.๔๖
๓	ควรมีการจัด โครงการวิถีพุทธบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ และมีการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อได้ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดผลกับนักเรียนอย่างคุ้มค่า	๑๔	๔.๔๖

ที่	หลักบริหารแบบจิตตะ (การวัดและประเมินผล)	จำนวน	ร้อยละ
๑	การวัดและการประเมินผลเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการตรวจสอบว่า การวางแผนและการปฏิบัติงานตาม ผลสำเร็จเพียงใด ขั้นตอนนี้ สำคัญ ไม่แพ้ขั้นตอนอื่นๆ	๑๘	๕.๓๓
๒	การประเมินผลเป็นการปรับปรุงการปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้ เพื่อเป็นการตรวจสอบของกระบวนการทำงาน	๑๕	๔.๔๖
๓	การเฝ้าดูแลการจัดการเรียนรู้รายวิชาโดยยึดเป้าหมาย/จุดมุ่งหมาย หลักสูตร และคอยติดตามการเรียนรู้รายวิชา โดยการจัดมหกรรม ทางวิชาการ การแข่งขันทางวิชาการ นิทรรศการ แสดงผลิตผล และ ผลงานทางวิชาการประจำปี	๑๒	๓.๕๘
หลักการบริหารแบบวิม้งสา (การทบทวนเพื่อปรับปรุง)			
๑.	การ ปฏิบัติงานทุก ๆ ด้าน เป็นการทำงานที่ต้องทบทวนและ ตรวจสอบถูกต้องของงาน เพื่อปรับปรุง ซึ่งเป็นขั้นตอนของการ บริหารในการประสิทธิภาพของการทำงาน	๑๘	๕.๓๕
๒.	การ วิเคราะห์ ผลงาน ที่ผ่านมว่า ควรจะปรับปรุง ด้านใด โดยมี ตั้ง คณะทำงานสรุปการวิเคราะห์ ข้อเด่น ข้อด้อย ปัญหา อุปสรรค ต่างๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในปีต่อไป	๑๓	๕.๐๕
๓.	ทบทวนผลการดำเนินงานด้านวิชาการ และกิจกรรมของโรงเรียน และนำมาแก้ไขปรับปรุง พัฒนา อย่าง เพื่อใช้เป็นฐานในการ ดำเนินการในปีต่อไป	๑๕	๔.๔๖